

Vergaderjaar 2024–2025

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1397

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2025

Recent heeft het Adviescollege ICT-toetsing (AC-ICT) mij zijn advies gestuurd over het programma EDI-stelsel NL en het bureau Large Scale Pilots. Hierbij stuur ik uw Kamer het AC-ICT-rapport toe met mijn reactie. Ik wil AC-ICT danken voor zijn analyse en adviezen.

Digitale identiteit

Burgers en ondernemers voeren steeds meer zaken digitaal uit. Zij willen zich daarbij niet alleen op betrouwbare, veilige en eenvoudige wijze kunnen identificeren, maar ook zelf de regie houden over eigen gegevens. Het is van belang dat burgers zelf kunnen bepalen met wie zij welke gegevens delen. Vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) wordt daarvoor gewerkt aan een betrouwbare en veilige digitale identiteit, voor gebruikers die dat willen.

EDI-wallets zijn digitale identiteitswallets die burgers en ondernemers makkelijker en sneller toegang kunnen geven tot publieke en private dienstverlening. Deze wallets – die binnen het Europese eIDAS-kader¹ door lidstaten uitgegeven of erkend zullen worden – bieden kansen voor innovatie. Daarnaast ben ik me er ook van bewust dat er zorgen leven rond dit onderwerp. Het programma EDI-Stelsel NL is door BZK gestart om een betrouwbaar en veilig EDI-stelsel in Nederland op te zetten en een publieke NL-wallet te ontwikkelen. De ontwikkeling van het EDI-stelsel, inclusief een daarbij passend wettelijk kader, is nodig om voorzieningen te kunnen treffen om EDI-wallets betrouwbaar en veilig uit te kunnen geven en gebruiken. Het gaat bijvoorbeeld om de certificering van EDI-wallets, de registratie van vertrouwende partijen die gegevens gaan opvragen uit EDI-wallets en het uitgeven van persoonsidentificatiegegevens. Dit alles

¹ Verordening (EU) nr. 2024/1183, verordening tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014, wat betreft de vaststelling van het Europees kader voor digitale identiteit. Betreft elektronische identificatie, authenticatie en vertrouwensdiensten en kader voor digitale identiteit.

opdat EDI-wallets in Nederland veilig en betrouwbaar gebruikt kunnen worden wanneer gebruikers dat willen.

Reactie op adviezen

AC-ICT geeft in zijn advies aan de strategische overweging te begrijpen dat BZK in de afgelopen jaren zelf is gestart met het ontwikkelen van een EDI-wallet, daar kennis over heeft verzameld en ervaring mee heeft opgedaan, om zo ook de uitwerking van de verordening in Europese gremia te kunnen beïnvloeden. De start van de ontwikkeling van de publieke NL-wallet vond plaats in aanloop naar de herziening van de eIDAS-verordening (hierna: verordening) op Europees niveau. Deze verordening is eind mei 2024 in werking getreden.

AC-ICT concludeert ook dat het programma een volledig werkend EDI-stelsel niet voor elkaar krijgt en dat het programma te weinig inzet op de baten voor burgers en bedrijven. In de voortgangsbrief digitalisering van mei jl. heeft mijn voorganger de Tweede Kamer geïnformeerd dat de verwachting is dat de implementatie meer tijd in beslag zal nemen dan in de verordening voorgeschreven implementatietermijn voor EDI-wallets van 24 maanden.² Reden hiervoor is dat het nationale EDI-stelsel sterk afhankelijk is van Europese specificaties. Essentiële uitvoeringshandelingen betreffende belangrijke stelselonderdelen zoals een registratie van vertrouwende partijen en hoe gehandeld moet worden bij beveiligingsinbreuken zijn pas in mei van dit jaar gepubliceerd. Er volgen nog andere uitvoeringshandelingen in de komende periode. Naar verwachting zullen deze eind dit jaar vastgesteld zijn. Nu specificaties beschikbaar zijn zal de inrichting van het EDI-stelsel meer nadruk en vorm krijgen. De adviezen van AC-ICT om zwaarder in te zetten op de inrichting van het EDI-stelsel, de samenwerking te versterken en de planning te verbeteren zullen als leidraad meegenomen worden bij de verdere aanpak.

Het programma zal, in overleg met publieke en private partijen, onderzoeken op welke wijze de meerwaarde van EDI-wallets, bijvoorbeeld om administratieve lasten te verlichten, beter over het voetlicht kan worden gebracht. Daarbij wordt aangesloten bij gebruikstoepassingen, die concrete en tastbare waarde voor burgers en ondernemers opleveren. In de afgelopen jaren is hier al ervaring mee opgedaan via de Europese Large Scale Pilots waarin diverse Nederlandse publieke en private partijen deelnemen. Daarnaast is de publieke NL-wallet beproefd met de gemeenten Amsterdam en Nijmegen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum

² Brief - Verzamelbrief digitalisering maart 2025